

Duygusal Zekâ Ö?renci Liderli?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Duygusal Zekâ Ö?renci Liderli?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20396>

Özet

Bu ölçek geli?tirme çal??mas?, ö?rencilerin liderlik ba?lam?nda sergiledikleri Duygusal Zekâ (DZ) becerilerini sistematik ve güvenilir bir ?ekilde ölçmek amacıyla Koçyi?it ve Karada? (2017) taraf?ndan gerçekleştirilmi?tir. Ölçek, ö?rencilerin duygusal fark?ndalık, öz-düzenleme ve sosyal beceriler gibi DZ bile?enlerini liderlik rolleri içerisindeki performanslarla ilikilendirerek kapsamlı bir de?erlendirme sunmayı hedeflemektedir. Yapılan analizler sonucunda ölçeğin yüksek düzeyde geçerlik ve güvenilirlik özelliklerine sahip oldu?u tespit edilmi?tir.

Ölçek toplam 42 maddeden olumakta olup, bu maddeler 11 farklı faktör altında toplanm??tır. Derecelendirme sistemi, 5'li Likert tipi bir yapıya sahiptir. Bu araç, özellikle eğitim kurumlarında ö?renci liderli?i programlarının etkinli?ini de?erlendirmede ve ö?rencilerin duygusal liderlik potansiyellerini belirlemede önemli bir kaynak te?kil etmektedir.

Anahtar Kelimeler

Duygusal Zekâ, Ö?renci Liderli?i, DZ, Liderlik Ölçe?i, Ölçek Geli?tirme, Psikometri, Eğitim Yönetimi.

Yazarlar

Mehmet Koçyi?it, Engin Karada?

Amaç

Duygusal Zekâ Ö?renci Liderli?i Ölçe?i'nin temel amacı, ö?rencilerin liderlik pozisyonlarında veya sosyal etkileşimlerde kullandıkları duygusal zekâ yetkinliklerini ölçmek için psikometrik açıdan sağlam bir araç geli?tirmektir. Bu ölçek, ö?rencilerin kendi duyguların ve bakış açılarındaki duyguların anlamı, yönetme ve bu bilgileri liderlik davranışlarına yansıtma düzeylerini tespit etmeyi amaçlamaktadır.

Ölçek, eğitim araştırmacılarına ve okul yöneticilerine, ö?rencilerin liderlik gelişimlerini desteklemek amacıyla hedef odaklı müdahaleler tasarlamada kullanılabilecek nicel veriler sağlamaktadır. Bu sayede, geleceğin liderlerinin sadece akademik değil, aynı zamanda duygusal ve sosyal beceriler açısından da donanmış olmaları hedeflenmektedir.

Yapı

Ölçek, ö?rencilerin liderlik ba?lam?ndaki duygusal zekâ düzeylerini ölçmektedir. Bu yapı, genellikle dört temel alanda incelenen duygusal zekâ bile?enlerini ö?renci liderli?i rolleriyle entegre etmektedir. Bu 11 faktörlü yapı, ö?rencilerin hem bireysel hem de grup düzeyinde duygusal

süreçleri nas?l yönettiklerini derinlemesine inceleme imkan? sunmaktadır.

Ölçek, liderlik becerilerinin duygusal temelini oluşturan öz-farkındalık, öz-yönetim, sosyal farkındalık (empati dahil) ve ilişkî yönetimi gibi temel boyutları kapsamaktadır. Faktör yapısının karmaşıklığı, öğrenci liderliğinin çok boyutlu ve bütüncü doğasına yansımaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliğini test etmek amacıyla maddeler üzerinde Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) uygulanmıştır. Analiz öncesinde veri setinin faktör analizi için uygunluğu değerlendirilmiştir. Bu değerlendirme sonucunda elde edilen Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) örneklem yeterliliği katsayısı **.85** olarak bulunmuştur.

Genellikle .60'ın üzerindeki KMO değerleri kabul edilebilir olarak değerlendirilirken, .85 değeri veri setinin faktör analizi için mükemmel düzeyde uygun olduğunu göstermektedir. Ayrıca, değişkenler arasındaki korelasyonun yeterli olup olmadığını gösteren Bartlett Küresellik Testi katsayısı **.00** düzeyinde anlamlı bulunmuştur ($p < .01$). Bu sonuçlar, ölçeğin yapısal olarak geçerli olduğunu ve ölçmek istediği temel liderlik ve duygusal zekâ yapısının başarıyla temsil ettiğini desteklemektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin iç tutarlılığını değerlendirmek amacıyla güvenirlik analizi yapılmıştır. Ölçek geneli için hesaplanan Cronbach α (Alfa) katsayısı **.918** olarak belirlenmiştir. Bu değer, psikometrik standartlara göre mükemmel düzeyde yüksek bir iç tutarlılığı işaret etmektedir.

Yüksek Cronbach Alfa değeri (.70 ve üzeri genellikle kabul edilebilirken, .90 üzeri mükemmeldir), ölçekteki 42 maddenin tutarlı bir şekilde aynı psikolojik yapıyı ölçtüğünü ve testin tekrarlanabilirlik potansiyelinin yüksek olduğunu göstermektedir. Bu, Duygusal Zekâ Öğrenci Liderliği Ölçeğinin güvenilir bir ölçüm aracı olarak kullanılabilmesini teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Geliştirilen ölçek, yapısal karmaşıklığını yansıtan çok boyutlu bir yapıya sahiptir. Yapılan Açıklayıcı Faktör Analizi sonucunda ölçek, toplam **42 madde** ve **11 faktörden** oluşmaktadır. Bu faktörler, duygusal zekânın öğrenci liderliği bağlamındaki farklı yönlerini (örneğin, motivasyon, empati, çatışma çözümü, öz-denetim) temsil etmektedir.

Faktör yüklerinin dağılımı ve faktörlerin adlandırılması, teorik yapıyla uyumlu olacak şekilde titizlikle gerçekleştirilmiştir. Ölçeğin çok faktörlü yapısı, araştırmacılara ve uygulayıcılara, öğrencilerin duygusal liderlik becerilerindeki güçlü ve zayıf yönlerini detaylı bir şekilde analiz etme

imkan? sunmaktad?r.

Araç

Test Type:

Geli?tirme (Developmental Scale)

Format:

5'li Likert Tipi Ölçek

Language Available:

Türkçe

Population Group:

Ö?renciler (Muhtemelen üniversite veya lise ö?rencileri)

Age Group:

Ergenlik sonu ve Genç Yeti?kinlik (Yakla??k 15-25 ya?)

Population Details:

Ö?renci liderli?i rollerinde (kulüp ba?kanlar?, s?n?f temsilcileri vb.) aktif olan veya liderlik potansiyeli ta??yan ö?renciler.

Test Methodology:

Kat?l?mc?lar, kendilerini a?a??daki derecelendirme seçeneklerine göre de?erlendirir:

Hiçbir Zaman

Nadiren

Bazen

Ço?unlukla

Her Zaman

Anahtar Kelimeler

Liderlik Becerileri, Güvenirlilik Katsayısı, KMO örneklem yeterliği katsayısı, Bartlett Testi, Öz-düzenleme, Sosyal Etki, Duygusal Liderlik.

Yazarlar

Author ORCID Identifier:

Veri mevcut değildir.

Affiliation Email addresses:

mkocyigit@aku.edu.tr (Sorumlu Yazar: Mehmet Koçyiğit)

Correspondence Address:

Afyon Kocatepe Üniversitesi (Tahmini)

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı:

2017 (Yayın yılı baz alınmıştır)

Kullanım Şinleri:

Ölçeğin akademik araştırmalarda kullanılması için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi önerilir.

Ücret:

Genellikle akademik amaçlı kullanımlarda ücret talep edilmemektedir, ancak yazarla teyit edilmelidir.

PDF Desteği:

Ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [duygusal-zeka-ogrenci-liderligi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Bu ölçek geli?tirme çal??mas? a?a??daki temel referansa dayanmaktadır:

Koçyi?it, M., & Karada?, E. (2017). Duygusal Zekâ Ö?renci Liderli?i için bir ölçek geli?tirme çal??mas?. *Journal of Kirsehir Education Faculty*, 18(2).

Duygusal Zekâ Ö?renci Liderli?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddeler, ilgili akademik makaleden (Koçyi?it & Karada?, 2017) temin edilmelidir. Ölçek toplam 42 maddeden olu?maktadır.

A?a??da, ölçek maddelerinin yer ald??? alan bo? b?rak?lm??t?r, zira orijinal maddeler mevcut de?ildir.
